

Připomínky k oznámení EIA PTZNL v Poličce

Vše v uvozovkách jsou zkopírované citace

1. Oznámení EIA se snaží zřejmě tvářit jako **dokumentace EIA**, ale je tak nedokonalé a neúplné s mnohými chybami, že to jako dokumentaci EIA nelze přijmout.
2. B.I.5. Dle přílohy č. 3 zákona č. 100/2001 požadujeme zpracování **porovnání** s jinými systémy likvidace nebezpečných látek, např. BCD, která je již v testovacím provozu v Neratovicích a s níž jsou mnohé zahraniční zkušenosti. Obě stavby mají likvidovat podobné látky. Technologie má doplnit chybějící článek v likvidaci starých nebezpečných odpadů, stále však zůstává problém s likvidací jejich obalů.
3. „Zvolená technologie je deklarována jako prakticky **bezodpadová**, resp. po plazmovém zpracování nebudou produkovány odpady toxického charakteru.“
Není nám znám žádný důvěryhodný materiál o výstupech! Kromě plynů a NaCl budou toxickými odpady filtry, pročišťovací vzduch či voda, ... (viz např. Příloha 3, 7.1; B.I.6)
4. Jakými standardními postupy budou **likvidovány plynné produkty** (B.I.5, G)?
5. Nepřejeme si v Poličce PTZNL, neboť příliv pracovních míst je malý a sporný. Argument o navýšení počtu pracovních míst je používán účelově (viz B.II.4). Vzhledem k rizikům a nevýhodám pro poličku nepřínosný.
  - „Navrhované umístění této technologie v areálu Poličských strojíren a.s. ...přispěje i k **vytvoření nových pracovních příležitostí** v regionu.“(B.I.5)
  - „Záměr nebude znamenat navýšení pohybů osobních automobilů zaměstnanců, neboť **pracovní síly související s uvažovaným záměrem budou zajištěny ze stávajících pracovníků** Poličských strojíren a.s.“ (B.II.4)
6. Chtěli bychom znát **emise, produkty z rozkladu různých odstraňovaných látek**. Všude se uvádí jakýsi průměrný předpoklad, každá látka však má jiné složení, navíc může být znečištěna vlivem zařízení, ve kterém byla používána.(např. B.III.1)
7. Podle názoru investora se nejedná o **spalovnu** (viz B.III.1) „**Vysokoteplotní exotermické okysličení v chemickém reaktoru**“ (B.I.6) „Další tepelná energie bude vznikat v plazmovém reaktoru při rekombinaci atomů a radikálů a **dohořívání směsi hořlavých plynů** (Příloha 3, 3, odst. 2).“ „Vyšší obsah molekulárního vodíku po rekombinaci a jeho **nedohoření** nadbytkem sekundárního vzduchu v plazmovém reaktoru může zvyšovat možnost interní exploze v zařízení(Příloha 3, 3, odst. 4).“ Znamená to, že **dochází k hoření, jedná se tedy o spalovnu**, ačkoliv výklad nařízení vlády č. 354/2002 Sb.(§2, písm. d) je nejednoznačný, neboť zde **dochází k přímému oxidačnímu spalování**.
8. Kde je garantována **účinnost rozkladu na 99,9999%**? (B.I.6)
9. „Před vstupem do pračky odplynů je zapojen **havarijní odfuk** do atmosféry, který je aktivován při poruše chlazení.“ (B.I.6)
Jaké množství a jaké látky se v případě havárie dostane do atmosféry? **Jaké „oxidační produkty dalších prvků z původní matrice likvidované látky“** vznikají po alkalické vypírce? Jaké množství?
10. **PTZNL je porovnávána „s dosud známými technologiemi.“** Zajímalo by nás s jakými.(B.I.6)
11. Voda „hrubě filtrovaná pro přípravu roztoků pro neutralizaci. Její objem bude závislý na

charakteru likvidované látky a tedy množství potřebného neutralizačního roztoku.“

Objem vody se tedy má měnit. Zajímalo by mě, jaké množství vody má být použito pro různé likvidované látky. Může to mít výrazný vliv na odběr vody, neboť pokud se dlouhodobě bude likvidovat jediná látka, jejíž spotřeba vody bude vyšší, může omezit průtok vody v Jánském potoce.

12. „Při přepravě nebezpečných odpadů musí být postupováno podle zákona (zákon 185/2001 Sb. - § 40). Nebezpečný odpad musí být uveden v evidenčním listu“ Požadujeme **upřesnit dopravní řešení, včetně příjezdových tras** z širšího hlediska ČR.(B.I.6)

13. B.I.8. Výčet dotčených územně samosprávných celků

„Polička“ Požadujeme posouzení vlivu na širší území, minimálně na sousedící obce (Korouhev, Jedlová), povodí Jánského potoka a Bílého potoka, CHKO Žďárské vrchy,...

B.I.9 V mapách schází vodní nádrže vystavěné na Jánském potoce pod areálem PoS, a.s. Jedná se o významnou rekreační oblast a intenzivně využívané rybářské plochy. Považujeme za účelné, že se zde pro posuzování EIA nevedly. (Dále např. i C.II.2)

14. B.II.1 Půda

CHKO a CHOPAV sice nejsou v kontaktu, ale **jsou velmi blízko**. Mohou nést přímé důsledky. Tyto vlivy požadujeme zahrnout do EIA.

15. B.II.1 „Ochranné pásmo (PHO) **vodárenské nádrže Vír**. Dáno rozhodnutím JM KNV, odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství v Brně, z 26.11.1986 (č.j. 3275/1986-233/1-Ho). Ve správě Povodí Moravy s.p. Brno.“ Požadujeme zahrnout do EIA stanovisko k PTZNL od Povodí Moravy s.p.

16. Ochranná pásma funkčních jímacích vrtů (**Polička V-6, Modřec MO-1**) východně od areálu Poličských strojřen a.s. byla v roce 2000 navržena Vodními zdroji Chrudim – dosud nebyla vyhlášena. Nezasahují do areálu Poličských strojřen a.s.“ (B.II.1, C.II.2, C.III)

Nezasahují do areálu, ale vzhledem k těsné blízkosti požadujeme, aby bylo provedeno posouzení vlivu PTZNL? **Vodoprávní řízení** na vyhlášení ochranných pásem **bylo zahájeno** 18.2.2004.

17. „Chlorovodík vzniká při rozkladu chlorovaných organických sloučenin (3 – 20 kg/hod podle materiálu). Značná část z tohoto množství bude vyprána vodou při rychlém ochlazení, další podíl bude zachycen v absorběru s alkalickým absorbentem (tj. v roztoku NaOH). Výrobce absorběru (popis viz dále) udává hodnotu výstupní koncentrace HCl jako 30 mg/m³ vzdušiny při vstupní koncentraci 500 mg/m³. V dalších úvahách proto bude uvažována hodnota 30 mg/m³.“ (Např. B.III.1)

Jaké jsou **mezní hodnoty vstupní i výstupní koncentrace HCl při likvidaci různých látek**? V citovaném odstavci se uvádí 500 mg/m³, ale kde se tato cifra vzala? Z jakého předpokladu?

18. Chlorovodík jde přes filtr komínem přes absorbér. **Je možná porucha tohoto absorběru?**(Např. B.III.1)
19. „v rámci další projektové přípravy uvažovat se zařazením zdroje jako nevyjmenovaný velký zdroj znečišťování ovzduší s povinností autorizovaného **měření emisí 1 x ročně**“
Požadujeme častější či dlouhodobá měření!(Např. B.III.1)
20. B.III.2. Odpadní vody
Jaké **množství chloridu sodného bude vypouštěno při různých druzích** likvidovaných látek?
Jakým způsobem ovlivní ryby a chráněné rostliny a živočichy v přehradách a povodí

Jánského potoka?(Např. B.III.2, C.2.5)

21. „Z uvedených zjednodušených schémat vyplývá, že realizací záměru může dojít k **ovlivnění průtoku Jánského potoka** za přehradou, resp. k snížení o 5 % proti stávajícímu stavu (cca 0,3 l/s).“(Např. B.III.2)

Snížení průtoku vody jánským potokem o 5%, ovšem za jakéhosi průměrného stavu. Povolení okresního úřadu vycházelo z tehdejších podmínek. Celá záležitost by stála za přehodnocení, neboť vznikly další vodní nádrže. Jakým způsobem ovlivní ryby a chráněné rostliny a živočichy v přehradách a povodí Jánského potoka? Mělo by to být obsahem EIA.

24. Např. B.III.2 „Z hlediska ovlivnění kvality vod byly provedeny propočty do ustavení rovnováhy v daném vodním systému za vstupních konzervativních předpokladů:

- zpracováním 1 t nebezpečných látek vznikne 3 kg kyseliny chlorovodíkové
- bude spotřebováno skutečně 10 t 50 % hydroxidu sodného
- nedojde k žádným ztrátám vzniklého chloridu sodného v ČOV např. sorpcí ve vzniklém kalu nebo v obsahu vody ve vzniklém kalu“

Opět se počítá s jediným modelem. **Požadujeme zpracování i pro mezní hodnoty pro různé látky.**

25. B.III.2, „Z hlediska možného ovlivnění vod v okolí areálu budoucího provozu dle záměru může být poněkud rizikový uzel příjmu nebezpečných látek na odstranění (přečerpávání z přepravních vozidel do skladovacích obalů). Z tohoto hlediska doporučují zpracovatele oznámení následující opatření:

- v následujících stupních projektové dokumentace detailně dopracovat uzel přejímky nebezpečných látek na odstranění tak, aby nemohlo dojít ke kontaminaci horninového prostředí, vod a vlastního objektu a pracoviště vybavit příslušnými prostředky pro odstranění případné havárie“

Znečištění vod při manipulaci s nebezpečnými látkami. Požadujeme rizikový plán havárie skladu (nádrží) i přejímky nebezpečných látek.

26. B.III.3 Odpady

- **Jakým způsobem bude nakládáno s nebezpečnými odpady vznikajícími provozem PTZNL?**

27. C. ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

- C.1. Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik dotčeného území

Území leží ve **fytogeografickém okrese Střední Polabí, podokrese Všetatské Polabí**. Potenciálně přirozenou vegetací je černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosi* - *Carpinetum*).

ENVIRONMENTÁLNÍ HLEDISKO JE ŠPATNĚ ZPRACOVÁNO, JSOU ZDE ZÁSADNÍ VĚCNÉ CHYBY – PŘÍMO NESMYSLY

28. C.2.5. Fauna a flora

„Významné krajinné prvky

Nesou polohou oznamovaného záměru dotčeny.“ Jakým způsobem může být **ovlivněna fauna , flóra či jednotlivé složky životního prostředí vlivem havárie PTZNL?**

29. C.2.6. Územní systém ekologické stability a krajinný ráz
Chráněné oblasti, přírodní rezervace a národní parky

Zájmové území se nachází mimo zvláště chráněná území z hlediska Zákona ČNR č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny a ani **v jeho blízkosti se tato zvláště chráněná území nenacházejí.**“

V BLÍZKOSTI JE CHKO ŽDÁRSKÉ VRCHY, Navržený přírodní park. Požadujeme posouzení vlivu stavby na ŽP z širšího hlediska – emise, případná havárie, slaná voda, ...

30. „Samotný posuzovaný **záměr nepředstavuje významnější negativní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí.**“

Podle našeho názoru by se **toto stanovisko mělo znovu posoudit po doplnění chybějících informací.**

31. D.I.1 Z hlediska **ovlivnění zdravotního stavu obyvatelstva prostřednictvím půdy a vody** lze vliv záměru označit za malý, protože vlastní provoz při respektování provozních řádů nepředstavuje výraznější riziko kontaminace půdy a vody.“

Jak „malý“ vliv je zde myšlen v případě respektování provozních řádů? A co v případě jejich nerespektování či havárie? (D.I.1)

32. D.I.1 Plazmová technologie zpracování nebezpečných látek – zdravotní rizika imisí
Znečištění ovzduší vlivem uvažované technologie představuje hlavní teoretický zdroj možných zdravotních rizik pro obyvatele v okolí.“ **Postrádáme posouzení možnosti vlivu dioxinů a PCB.**

33. V. ANALÝZA NEJISTOT

„Nejistoty spojené se vstupními daty rozptylové **studie, která zohledňuje stav za normálních provozních podmínek výroby.** Není hodnocena situace za mimořádných stavů, např. při odstavení čistícího zařízení nebo při havárii celé technologie.“

Jaké emise mohou být v případě havárie?

34. D.I.4. Havárie a následné riziko znečištění se má řešit Plánem opatření pro případ havárie a zhoršení jakosti vod, **požadujeme do EIA doplnit vlivy na ŽP v případě havárie.**

35. D.I.4 Při realizaci všech navržených opatření lze záměr z **hlediska vlivu na vodu označit ve vztahu k velikosti vlivu za středně významný**, z hlediska velikosti obecně za významný z důvodů situování areálu.“

36. D.I.5 „Nakládání s **nebezpečnými látkami** je podle projekčních podkladů **zajištěno na odpovídající úrovni.**“ **Požadujeme zveřejnit tyto projekční podklady.**

37. D.I.7 Dle oznámení EIA nemá PTZNL vliv na tok Jánského potoka ani na vodní plochu „přehrada.“ **Snížení průtoku o 5%**, navíc při uváděných průměrných hodnotách, však je vliv, požadujeme zpracovat jaký.

38. Postrádáme **riziko havárie skladu nebezpečných látek a vliv na spodní vody!**

39. E. Porovnání variant řešení záměru
Požadujeme **srovnání s nespalovacími technologiemi** likvidace nebezpečných odpadů.

40. Požadujeme **zveřejnění dat o měření veškerých výstupů**, včetně dioxinů, z plazmatronu v Rusku

41. Požadujeme **doplnit rozptylovou studii o dioxiny a PCB**

42. Požadujeme **vyčíslit odpar PCB z nádrží při přelévání** (PCB je velmi těkává látka).

43. Nepřejeme si plazmatron, protože se obáváme **rizika a možnosti vlivu na zdraví.** Obáváme se, že např. **klesnou ceny nemovitostí**, může přispět k **úbytku obyvatel Poličky** – z důvodu odlivu z Poličky a omezení přílivu lidí, kteří vyhledávají čisté životní prostředí bez chemiček..

44. Polička je hodně založena na **turistickém ruchu a čistém životním prostředí**, z tohoto důvodu si nepřejeme, aby se nebezpečné látky likvidovali zrovna v Poličce. Při výběru dovolené či turistického cíle by nepochybně vyhrálo místo, kde žádná chemická výroba není. **Image Poličky** a okolí se tímto nepochybně negativně změní! Dlouhodobé iniciativy města tím mohou být znehodnoceny.
45. Nepřejeme si zde plazmatron, neboť **konkrétní informace o účinnosti rozkladu konkrétních látek jsou předmětem obchodního tajemství**.
46. Vzhledem k nesmyslům, které jsou uvedeny v oznámení EIA, že se **Polička nachází v Polabí** a jsou zde **krátké suché zimy a dlouhá léta** (str. 50 oznámení EIA), nebo že „Uvažovaný záměr nevytváří nová pracovní místa, protože se jedná pouze o **vymístění stávajícího provozu tiskárny z centra města**.“(str. 94, oznámení EIA), **ztrácíme veškerou důvěru i k informacím o plazmatronu**, který je zřejmě často stavěn na velmi vratkých základech různých předpokladů. Možná i to je jeden z důvodů, proč je PTZNL zastřena rouškou obchodního tajemství.
47. Podle čeho se bude stanovovat **technologický proces pro jednotlivé druhy nebezpečných látek**?
48. Co bude s odpady, zachycenými ve **filtru před plazmatronem**?
49. Vadí nám, že v době, kdy se vyráběly tyto látky, tak se do měst a továren, kde se vyráběly dodávali dotace, **firmy měly zisky z výroby těchto látek**, získávaly prostředky na tato rizika. Lidé v těchto místech z toho tedy měli z tohoto určitý zisk, proč máme nést nyní rizika a možné náklady právě my. Proč se mají i současné nebezpečné odpady z chemiček vozit do čistého životního prostředí v Poličce? Proč se nemají tyto odpady likvidovat tam, kde se vyrábějí, když už se vyrábějí? Zbytečnou přepravou se zbytečně zvyšuje riziko všech.
50. Jediný klad - zvýšení produktivity práce v PoS, a.s., rozhodně nestojí za zvýšení rizik, jež by PTZNL pro Poličku znamenala.

Petice by měla začít co nejdříve, abychom získali maximum podpisů. Měla by být nadčasovější, aby se dala použít třeba i za rok. Konkrétní body budeme formulovat po detailním prostudování EIA. Referendum bychom mohli využít spíše až by šlo do tuhého – např. v době stavebního řízení.

Otázky mimo EIA:

- Zajímalo by nás, zda se zde uvažuje o likvidaci nebezpečné látky hexachlorbenzenu, který se v armádě používal např. při výrobě dýmovnic,...
- Požadujeme **IPPC, neboli integrované povolení**. Vzhledem k unikátnosti projektu, nedostatku konkrétních informací, jistotě o spolehlivosti a bezpečnosti jej vyžadujeme, ačkoliv není z hlediska zákona nutné. (IPPC vyžaduje kompletnější posouzení skrze technické podrobnosti.)

René Habrman, Ing. Ivo Janeček